

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2026. № 5. ISSN 2307-2105

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.5.198>

УДК 338.24:332.8

Л. М. Ємельяненко,

д. е. н., доцент,

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6611-5228>

**ЕФЕКТИВНІСТЬ ТАРИФНОЇ ПОЛІТИКИ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ:
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ**

L. Yemelianenko,

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor,

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

**EFFICIENCY OF THE TARIFF POLICY OF THE HOUSING AND
COMMUNAL SERVICES SECTOR OF UKRAINE:
SOCIAL AND ECONOMIC ASPECTS**

У статті сформульовано та вирішено актуальне наукове завдання, що полягає в теоретико-аналітичному висвітленні соціально-економічних аспектів ефективності тарифної політики в сфері житлово-комунального господарства сучасної України.

Розкрито соціально-економічну роль функціонування житлово-комунального господарства як однієї з проблемних сфер національної економіки та базової складової, що забезпечує належні умови проживання населення та утримання житлового фонду. Охарактеризовано основні проблеми, які існували у довоєнний період у зазначеній сфері. Визначено, що рівень надання послуг в ЖКГ, стан підприємств і організацій цього сектору економіки, комунальна інфраструктура постійно знаходився у незадовільному стані.

Особливу увагу приділено наслідкам повномасштабної збройної агресії російської федерації, що спричинила масштабні руйнування житлового фонду та значні економічні збитки. Висвітлено тенденції зростання тарифів на житлово-комунальні послуги та їх вплив на платоспроможність населення. Констатовано, що на сьогодні житлові субсидії є тим елементом державної соціальної допомоги, який дозволяє значній частині споживачів мати житло та отримувати необхідні для забезпечення їх достатнього життєвого рівня житлово-комунальні послуги.

Доведено, що гальмування реформуванням житлово-комунального сектору призводить до поглиблення кризової ситуації, яка характеризується відсутністю ринкових перетворень, непрозорістю, корупційними проявами та погіршенням фінансово-майнового стану комунальних підприємств. Важливим завданням сьогодення є забезпечення якісного надання житлово-комунальних послуг, підвищення професійного рівня та енергоефективності підприємств галузі, що сприятиме зростанню їх прибутковості та створить умови для економічного розвитку. Для подолання соціально-економічних проблем низької ефективності функціонування сфери ЖКГ України, нестачі бюджетних коштів на її модернізацію, повільного оновлення законодавчої бази, необхідності демонополізації та формування конкурентного середовища, а також упровадження енергозберігаючих технологій потрібне суттєве посилення державного впливу та регулювання. Обґрунтовано необхідність комплексного підходу до його відновлення й модернізації з урахуванням державної підтримки та реформування тарифної політики.

The article formulates and solves a relevant scientific problem consisting in the theoretical and analytical coverage of the socio-economic aspects of the effectiveness of tariff policy in the housing and communal services sector of modern Ukraine.

The socio-economic role of the functioning of the housing and communal services sector as one of the problematic areas of the national economy and a basic component ensuring proper living conditions for the population and maintenance of the housing stock is revealed. The main problems that existed in this sector during the pre-war period are characterized. It has been determined that the level of housing and communal services provision, the condition of enterprises and organizations in this sector of the economy, and the communal infrastructure have consistently remained unsatisfactory.

Special attention is paid to the consequences of the full-scale armed aggression of the Russian Federation, which caused large-scale destruction of the housing stock and significant economic losses. Trends in the growth of tariffs for housing and communal services and their impact on the population's solvency are highlighted. It is stated that, at present, housing subsidies constitute the element of state social assistance that enables a significant proportion of consumers to maintain housing and receive the housing and communal services necessary to ensure an adequate standard of living.

It is proven that delays in reforming the housing and communal services sector lead to the deepening of the crisis situation characterized by the absence of market transformations, lack of transparency, corruption manifestations, and deterioration of the financial and property condition of коммуналь enterprises. An important task today is to ensure the high-quality provision of housing and communal services, improve the professional level and energy efficiency of enterprises in the sector, which will contribute to increasing their profitability and create conditions for economic development.

To overcome the socio-economic problems of the low efficiency of the functioning of Ukraine's housing and communal services sector, the shortage of budget funds for its modernization, the slow updating of the legislative framework,

the need for demonopolization and the formation of a competitive environment, as well as the introduction of energy-saving technologies, a substantial strengthening of state influence and regulation is required. The necessity of a comprehensive approach to its restoration and modernization, taking into account state support and tariff policy reform, is substantiated.

Ключові слова: тарифна політика, житлово-комунальне господарство, субсидії, доходи населення, споживча поведінка, соціальна безпека.

Keywords: *tariff policy, housing and communal services, subsidies, population income, consumer behavior, social security.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сфера житлово-комунального господарства (ЖКГ) є великою частиною національної економіки та має суттєвий вплив на соціально-економічний розвиток держави і суспільства в цілому. Сучасний стан ЖКГ України відзначається значними структурними та функціональними проблемами, що зумовлені як довготривалим недофінансуванням та зносом інфраструктури, так і наслідками військової агресії. Масштабні руйнування об'єктів житлово-комунальної й енергетичної інфраструктури внаслідок воєнних дій російської федерації в умовах жорсткого бюджетного дефіциту поставили українське суспільство перед необхідністю підвищення цін для населення на комунальні послуги та енергоносії. За чинним законодавством України на період війни діє мораторій на підвищення цін на ряд комунальних послуг («дорогих» для населення послуг – постачання природного газу, гарячої води, теплової енергії). Проте у повоєнні роки такий мораторій буде скасовано, тобто слід очікувати значного підвищення цін на комунальні послуги, що може стати суттєвим викликом для приборкання інфляції та відновлення добробуту населення. Важливо враховувати економічні та соціальні наслідки такого підвищення при розробленні управлінських рішень щодо тарифної політики.

Одним з проблемних питань ефективного функціонування ЖКГ в Україні слід визнати тарифну політику, яка впливає не тільки на фінансово-економічний стан галузей цієї сфери, але й на соціально-економічну ситуацію та добробут населення в країні. Сучасна тарифна політика України характеризується невідповідністю величини тарифу витратам на житлово-комунальні послуги. В реаліях сьогодення тарифна політика знаходиться в центрі уваги держави та населення, оскільки збільшення тарифів призводить до зростання заборгованості населення за комунальні послуги, збільшує розміри субсидування та навантаження на бюджет.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багато вітчизняних науковців та професіоналів-експертів приділяють увагу проблемним питанням управління житлово-комунальним господарством, аналізу соціально-економічних чинників формування та реалізації тарифної політики в цієї сфері. Мозговий Є. фокусує увагу на теоретико-методичних аспектах функціонування житлово-комунального господарства, досліджує специфіку відносин між виробниками та споживачами комунальних послуг [8]. Наукові праці Бізонич Д. присвячені дослідженню теоретико-практичних аспектів регіональної тарифної політики в галузі житлово-комунального господарства в контексті економічної доцільності [1]. Сучасні дослідники Кирилюк В., Рябоконь І. аналізують субсидування житлово-комунальних послуг як елемент соціального забезпечення та фінансової стабілізації домогосподарств [4]. Кичко І. фокусує увагу на соціальних аспектах тарифів та присвячує свої дослідження аналізу чинників формування тарифної політики в контексті підвищення соціальної ефективності діяльності підприємств житлово-комунального господарства [5]. Левчук К., Ровков В. досліджують сучасний стан та вплив житлово-комунального господарства на якість життя населення, на забезпечення його базових потреб [6]. Водночас низка питань, пов'язаних із соціально-економічними аспектами ефективності тарифної політики ЖКГ залишається недостатньо дослідженою. Дотепер не розроблено універсальних підходів до підвищення ефективності тарифоутворення та

управління сферою ЖКГ, а комплекс проблем, що стримують її розвиток, потребує подальшого наукового опрацювання.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою авторської публікації є теоретико-аналітичне обґрунтування соціально-економічних аспектів ефективності формування і практичних рекомендацій реалізації тарифної політики житлово-комунального господарства в контексті національного стратегічного пріоритету повоєнного відновлення України. У межах досягнення зазначеної мети поставлено та вирішено наступні завдання: розкрито особливості функціонування житлово-комунального господарства України як однієї з ключових і водночас проблемних сфер національної економіки та забезпечення добробуту населення; встановлено наслідки впливу військового конфлікту на руйнування житлового фонду та значні економічні збитки; висвітлено тенденції зростання тарифів на житлово-комунальні послуги та їх вплив на платоспроможність населення; виявлено ключові проблеми та негативні тенденції розвитку ЖКГ; обґрунтовано необхідність комплексного підходу до його відновлення й модернізації з урахуванням державної підтримки та реформування тарифної політики.

Виклад основного матеріалу дослідження. Житлово-комунальне господарство (ЖКГ) України є однією з ключових галузей національної економіки, яка забезпечує населення, підприємства та організації базовими житлово-комунальними послугами та створює фундамент соціального добробуту громадян. Основною метою функціонування житлово-комунального господарства є створення стійкого та надійного механізму життєзабезпечення населення з урахуванням економічної ефективності, соціального захисту та раціонального використання ресурсів.

ЖКГ відіграє важливу роль у соціально-економічному розвитку України. Ефективне державне регулювання цієї сфери є необхідною умовою стабільного функціонування економіки країни в цілому. На жаль, протягом

тридцяти п'яти років незалежності України рівень надання комунальних послуг населенню, стан підприємств сектору ЖКГ, комунальна інфраструктура постійно знаходився у незадовільному стані [1; 8]. Високий рівень корупції, відсутність конкуренції на ринку надання послуг у сфері житлово-комунального господарства, бюрократія, низький рівень технічного стану основних фондів – все це призводило до невдоволення населення [5; 6].

При визначенні ефективності управління житлово-комунальним господарством потрібно враховувати як економічний, так і соціальний аспекти. Економічний аспект управління проявляється у беззбитковості підприємств сфери житлово-комунального господарства, зменшенні витрат бюджету, Пенсійного фонду України на виплату субсидій, пільг населенню у цій сфері, а також у збільшенні національного доходу через відтворення кваліфіковано робочої сили, підтримання здоров'я населення, що безпосередньо впливає на економічне зростання країни, її національне багатство. Соціальний – полягає у задоволенні потреб суб'єктів господарювання та населення у житлово-комунальних послугах.

Функціонування ЖКГ характеризується низкою особливостей, які ускладнюють управлінські процеси. До них належать високий рівень соціальної значущості даної сфери, необхідність гарантованого надання мінімального обсягу послуг незалежно від платоспроможності споживачів, поєднання ринкових відносин із функціонуванням природних монополій у сферах водо-, тепло- та електропостачання, а також різноманітність груп споживачів [5; 8]. Також слід наголосити на негативних наслідках монопольного становища постачальників послуг, що проявляються у завищенні тарифів та низькій якості обслуговування за відсутності альтернатив для споживачів. Незважаючи на проведені реформи, система функціонування ЖКГ залишається малоефективною, що зумовлено браком комплексної модернізації та збереженням негативних тенденцій у розвитку даної сфери [1; 6].

За даними експертних досліджень до початку війни, близько 80 % житлового фонду України перебувало в стані значної фізичної зношеності, що визначалось відношенням будівельного віку до їхнього технічного стану, а частина споруд мала критичні показники експлуатації [2].

Основними проблемами, що існували у довоєнний період у сфері ЖКГ, були визначені наступні: неоптимізовані тарифи на більшість житлово-комунальних послуг; незадовільний матеріальний стан основних фондів комунальних підприємств та їх моральна зношеність; низький рівень сплати за надані житлово-комунальні послуги; неефективне управління; відсутність інвестування у енергоефективні технології та системи збереження навколишнього середовища [1; 8]. Вищезазначені та багато інших факторів зумовило стійку тенденцію погіршення стану фінансово-економічних показників роботи підприємств житлово-комунального господарства та інфраструктури практично у всіх населених пунктах країни.

Сучасне українське ЖКГ перебуває у складному та занедбаному стані, що спричинено нераціональним використанням матеріальних і фінансових ресурсів, оскільки надходження спрямовуються переважно на покриття поточних потреб. Разом з тим, посилення численних викликів, ризиків та загроз останніх років, збільшення рівня безробіття у зв'язку з руйнацією промислового комплексу, житлового фонду, об'єктів інфраструктури України через воєнні дії негативно вплинуло на рівень доходів населення.

Внаслідок повномасштабної воєнної агресії російської федерації проти України значна частина житлового фонду була пошкоджена або зруйнована. За оцінками міжнародних організацій та українських джерел, понад 236 000 житлових будівель (включно приватні будинки, багатоквартирні будинки та гуртожитки) були пошкоджені або знищені, завдавши майже \$60 млрд прямих збитків. Це становить приблизно 9 % загальної площі житлового фонду України [9].

Падіння рівня життя населення, недосконала тарифна політика, у результаті якої діють високі тарифи, незрозумілий механізм їх нарахування,

зумовлюють такі деструктивні процеси як несплата (часткова оплата, невчасна оплата) комунальних послуг. За останні роки тарифи на послуги ЖКГ мають тенденцію до постійного зростання. За даними Державної служби статистики, середній рівень тарифів у 2025 році збільшився на 20,1% порівняно з попереднім періодом, причому найбільше зростання відбулося в секторі електроенергії (+63,6%) [10]. Експерт з питань регулювання тарифів та ЖКГ (Олег Попенко) констатує, що борги за газ за останні кілька місяців поточного 2026 року збільшилися на 26%, за опалення — на 29% [3]. Заборгованість по сплаті комунальних послуг свідчить про не досконалість існуючого механізму формування економічної ефективності тарифної політики в Україні.

Переважна більшість експертів стверджують, що утримувати нинішні тарифи стає дедалі складніше, а держава більше не може повністю покривати різницю між ціною для населення та ринковою вартістю з бюджету. Міжнародні кредитори наполягають на перегляді тарифів для населення вже цього року, попри продовження бойових дій. Головною причиною тиску з боку кредиторів є величезна різниця між тарифом для населення та реальною ринковою ціною (тарифом для бізнесу). Наразі держава покриває цю різницю з бюджету. Борги українців за комунальні послуги продовжують зростати, але низька платоспроможність населення не стане для уряду причиною відмови від планів на підвищення тарифів [3; 10]. Мораторій на підвищення цін на газ, тепло і воду приберуть згідно з меморандумом із МВФ ще до закінчення військових дій.

На компетентну думку експерта Інституту енергетичних досліджень Юрія Корольчука, підвищення тарифів мало б розв'язати проблему фінансування сфери ЖКГ, але водночас породжує й ризики: перший — стрімке зростання боргів населення; другий — відсутність компенсації різниці в тарифах від держави, що й так накопичилася за роки. За словами експерта, із загальної заборгованості теплокомуненерго та водоканалів у 120 мільярдів гривень близько 70 мільярдів становлять реальні борги населення,

підприємств і бюджетних організацій. Решта – близько 50 мільярдів гривень – це непокрита різниця в тарифах (перехресне субсидіювання), яку держава не компенсує виробникам послуг [3].

Крім того, за словами представників енергетичного блоку Кабінету Міністрів України, коригування поточної тарифної політики проводитимуться поступово та з урахуванням можливостей населення [10]. Фахівці Міністерства енергетики України звертають увагу, що головним фактором утримання тарифів на контрольованому рівні є міжнародна фінансова підтримка, яка дозволяє компенсувати частину витрат теплокомуненерго та енергетичних компаній [7]. Водночас уряд визнає, що сектор теплопостачання потребує модернізації, а підприємства працюють у складних умовах, що може впливати на майбутні рішення .

На наше глибоке переконання, тарифна політика – це не тільки складова економічної політики держави, але і важливий елемент соціальної та екологічної політики держави. Відповідно, тарифи потрібно розглядати не тільки з точки зору фінансового результату підприємств ЖКГ, які надають комунальні послуги та можливості наповнення бюджетів різних рівнів, але і стосовно можливості оплати комунальних послуг населенням, привабливості для проживання в контексті міграційної політики, впливу на рівень, якість життя, соціальну та екологічну безпеку.

Споживча поведінка та тарифна політика в житлово-комунальному господарстві (ЖКГ) тісно пов'язані: державні тарифи визначають базові витрати сімей, а споживча поведінка (наприклад, економія чи наявність боргів) впливає на доходи комунальних підприємств та змушує адаптувати ціноутворення в конкурентних умовах ринкового середовища.

Оцінювання ефективності тарифної політики в суспільстві доцільно проводити за соціальним, економічним та екологічним критеріями.

На сучасному етапі формування тарифної політики ЖКГ необхідно враховувати економічні та соціальні аспекти її реалізації. Економічно обґрунтовані тарифи мають відображати об'єктивний рівень рівноважної

ціни попиту та пропозиції комунальних послуг [5; 8]. При цьому попит визначається обсягами та якістю послуг, підтверджених можливостями місцевого бюджету і доходами сім'ї. Пропозиції характеризують величину тарифу, що забезпечує відшкодування витрат підприємства ЖКГ на розширене відтворення при потрібному обсязі та якості робіт. Отже, особливості ЖКГ як галузі і відповідна їм специфіка ціноутворення обумовлюють сполучення витратного і ринкового механізмів формування тарифів, тобто, виходячи з об'єктивних витрат, формується ціна виробництва послуг, яка є основою формування тарифів ЖКГ.

Проблема соціальної ефективності притаманна будь-якій сфері діяльності при будь-якій суспільній формації. Особливої гостроти набуває питання соціальної ефективності управління ЖКГ, адже якість, ціна комунальних послуг стосується як громадян країни, так і сфери бізнесу, управління, некомерційних організацій. З врахуванням адресного підходу до фінансування соціальних функцій акцент тарифної політики в ЖКГ переміщується на надання соціальних гарантій, субсидій для сплати житлово-комунальних послуг, індексацію грошових доходів населення тощо [4]. Адресне субсидування є інструментом бюджетного регулювання, що покликане пом'якшити соціальні ризики в частині зменшення заборгованості з оплати комунальних послуг при відсутності такої можливості у домогосподарств, що сприяє задоволенню особистих потреб населення [5]. Проте аналіз результатів застосування цього інструменту дозволяє зробити висновок про те, що розвиток субсидування в житлово-комунальному господарстві загалом можна визнати нераціональним, далеким від критеріїв справедливості, необґрунтовано витратним, недостатньо адресним та непослідовним. Вихідні принципи та критерії субсидування населення сформульовані занадто загально, а механізми визначення адекватності та адресності субсидій і досі залишаються недостатньо ефективними.

В сучасних умовах повоєнного відновлення в Україні послаблення негативного впливу тарифного зростання на житлово-комунальні послуги на добробут населення доцільно забезпечити запровадження:

- інноваційних технологічних підходів при відновленні комунальних об'єктів, обов'язковість використання яких має бути закріплено на законодавчому рівні;

- сучасного менеджменту комунальних підприємств, що буде сприяти зменшенню собівартості виробництва, технологічних втрат при наданні послуг, а також гальмуватиме зростання тарифів в сфері ЖКГ;

- принципів енергоефективності та енергозбереження при відновленні житлового фонду, при модернізації морально і фізично застарілого житла, що має бути врегульовано законодавчо та дозволить населенню суттєво зменшити обсяг споживання комунальних та енергетичних ресурсів, економити кошти за покращення умов забезпечення комфортності життєдіяльності;

- поетапності процесу підвищення тарифів на окремі житлово-комунальні послуги, що має координуватися із макроекономічною стабілізацією та позитивною динамікою доходів населення (реальної заробітної плати, індексації пенсій та інших соціальних виплат);

- гарантій соціальної безпеки на основі державна підтримка соціально-вразливих верств населення.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

ЖКГ є складною, багатогалузевою та соціально значущою системою, від ефективності функціонування якої безпосередньо залежать рівень життя населення та сталий розвиток територіальних громад. Додатковою проблемою є низька платоспроможність населення, загальна економічна криза, невідповідність рівня тарифів на послуги та їх вартості, а також відсутність бюджетних субсидій для покриття різниці між загальною вартістю послуг та рівнем тарифів. Недосконала правова база також перешкоджає трансформації ринку в цьому секторі.

За наявних викликів ЖКГ України характеризується наступними проблемними тенденціями: зношеність житлового фонду та інженерних мереж, що негативно впливає на якість комунальних послуг та соціальну безпеку; висока частка зруйнованого та пошкодженого житла внаслідок бойових дій, що потребує значних інвестицій у відновлення та реконструкцію; нерівномірний доступ до базових комунальних послуг (теплопостачання, електропостачання), особливо в зимовий період; зростання витрат на надання комунальних послуг, що позначається на платоспроможності населення. Гальмування реформуванням та неефективне функціонування житлово-комунального господарства призводить до поглиблення й без того кризової ситуації, яка характеризується відсутністю ринкових перетворень, непрозорістю, корупційними проявами та погіршенням фінансово-майнового стану комунальних підприємств. Вирішення зазначених проблем потребує комплексного підходу, включно з модернізацією житлового фонду, удосконаленням тарифної політики та державної підтримки відбудови.

В сфері ЖКГ України при формуванні та реалізації тарифної політики на державному, місцевому рівні може бути передбачено встановлення структури витрат, розміру прибутку в тарифі на послуги ЖКГ, економічно обґрунтованих нормативів тощо.

Держава, вдало маневруючи існуючими важелями та інструментами впливу може сприяти підвищенню ефективності тарифної політики. При використанні організаційно-економічних (вибір гнучких і адаптивних структур управління), технологічних інструментів (модернізація основних засобів ЖКГ, впровадження нових ресурсозберігаючих технологій і підготовка відповідних трудових ресурсів, підвищення рівня інноваційної сприятливості ЖКГ) може бути знижена собівартість виробництва послуг (зниження витрат). Держава повинна також використовувати інструменти податкового регулювання шляхом введення певних пільг для підприємств ЖКГ, які запроваджують програми енергозбереження та інновації,

здійснюють модернізацію. За вимогами чинного законодавства України, уповноваженні органи зобов'язанні встановлювати тарифи на комунальні послуги в розмірі економічно обґрунтованих витрат. Динаміка формування поточних тарифів на ЖКП для споживачів, їх ефективність, можливість підвищення якості та зниження ціни послуг ЖКГ, що надаються може та має змінюватись при демонополізації, розвитку конкурентного середовища, формуванні ринку незалежних виробників окремих послуг, удосконаленні процесу управління сферою ЖКГ тощо.

Для подолання проблем низької ефективності діяльності галузі, нестачі бюджетних коштів на її модернізацію, повільного оновлення законодавчої бази, необхідності демонополізації та формування конкурентного середовища, а також упровадження енергозберігаючих технологій потрібне суттєве посилення державного впливу та регулювання. Перспективи подальших авторських досліджень з вищезазначених проблемних питань передбачають з'ясування методологічного інструментарію оцінювання та інституційного забезпечення ефективності тарифної політики в сфері ЖКГ України.

Література

1. Бізони́ч Д.В. Проблематика регіональної тарифної політики в галузі житлово-комунального господарства сучасної України: теоретико-практичні аспекти. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2021. № 2 (29). С. 5-12. DOI: <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2021-2.1> (дата звернення: 14.05.2026).

2. Виклики та перспективи для стійкого розвитку економіки України у повоєнний час : монографія / за ред. д-р екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України М.І. Скрипниченко; НАН України, Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України». Київ, 2025. 415 с. (дата звернення: 14.05.2026).

3. Зростання цін не зупинить навіть постійне збільшення боргів

споживачів. Дзеркало тижня. 13 березня 2026 року. URL: https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/tarifi-na-elektroenerhiju-i-haz-zrostut-ekspert-sprohnozuvav-novi-tsini.html?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 14.05.2026).

4. Кирилюк В., Рябоконь І. Житлові субсидії в контексті соціального забезпечення. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. Т. 1, № 283. С. 44-49. URL: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-283-44-49> (дата звернення: 14.05.2026).

5. Кичко І.І. Субсидіювання населення як напрям посилення соціальної ефективності тарифної політики в житлово-комунальному господарстві. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2024. № 14. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-14-07-03> (дата звернення: 14.05.2026).

6. Левчук К.О., Ровков В.Л. Стан житлово-комунального господарства України: виклики, проблеми та шляхи розвитку. *Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету*. 2024. № 2(9). С. 34-42. DOI: [10.31319/2709-2879.2024iss2\(9\).318837pp34-42](https://doi.org/10.31319/2709-2879.2024iss2(9).318837pp34-42) (дата звернення: 14.05.2026).

7. Мельник О. Збільшення тарифів на комунальні послуги в Україні: аналіз Державної служби статистики. FINWAY, 16 травня 2025 року. URL: https://finway.com.ua/en/utility-rates-increased-ukraine-analysis/?utm_source (дата звернення: 14.05.2026).

8. Мозговий Є.В. Формування тарифної політики в житлово-комунальному господарстві України. *Бізнес Інформ*. 2016. № 11. С. 287-291. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2016_11_49 (дата звернення: 14.05.2026).

9. Пилкін М.Д. Житлової фонд України в умовах війни: аналіз стану та перспективи відновлення. *Економіка та суспільство*. 2025. Випуск 80. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-38> (дата звернення: 14.05.2026).

10. Ціни на житло останніми роками випередили і інфляцію, і курс

долара, і зарплати. Комерсант Український. 24 лютого 2025 року. URL: <https://komersant.ua/tsiny-na-zhytlo-ostannimy-rokamy-vyperedily-i-infliatsiiu-i-kurs-dolara-i-zarplaty/> (дата звернення: 14.05.2026).

References

1. Bizonych, D.V. (2021), "Issues of regional tariff policy in the housing and communal services sector of modern Ukraine: theoretical and practical aspects", *Publichne upravlinnia ta mytne administruvannia*, vol. 2 (29), pp. 5-12, doi: <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2021-2.1>
2. Skrypnychenko, M.I. (2025), *Vyklyky ta perspektyvy dlia stijkoho rozvytku ekonomiky Ukrainy u pivoienyj chas* [Challenges and prospects for sustainable development of the Ukrainian economy in the post-war period], NAN Ukrainy, Derzhavna ustanova "Instytut ekonomiky ta prohnozuvannia Natsional'noi akademii nauk Ukrainy", Kyiv, Ukraine.
3. Dzerkalo tyzhnia (2026), "Even the constant increase in consumer debts will not stop the rise in prices", available at: https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/tarifi-na-elektroenerhiju-i-haz-zrostut-ekspert-sprohnozuvav-novi-tsini.html?utm_source=chatgpt.com (Accessed 14.05.2026)
4. Kyryliuk, V. and Riabokon', I. (2025), "Housing subsidies in the context of social security", *Aktual'ni problemy ekonomiky*, vol. 1, no. 283, pp. 44-49, <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-283-44-49>
5. Kychko, I.I. (2024), "Subsidizing the population as a direction for strengthening the social efficiency of tariff policy in the housing and communal services", *Problemy suchasnykh transformatsij. Seriia: ekonomika ta upravlinnia*, vol. 14, doi: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-14-07-03>
6. Levchuk, K.O. and Rovkov, V.L. (2024), "The state of the housing and communal services of Ukraine: challenges, problems and ways of development", *Ekonomichnyj visnyk Dniprovs'koho derzhavnoho tekhnichnoho universytetu*, vol. 2(9), pp. 34-42, doi: 10.31319/2709-2879.2024iss2(9).318837pp34-42

7. Mel'nyk, O. (2025), "Increase in utility tariffs in Ukraine: analysis of the State Statistics Service", FINWAY, available at: https://finway.com.ua/en/utility-rates-increased-ukraine-analysis/?utm_source (Accessed 14.05.2026)
8. Mozghovyy, Ye.V. (2016), "Formation of tariff policy in the housing and communal services of Ukraine", Biznes Inform, vol. 11, pp. 287-291, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2016_11_49 (Accessed 14.05.2026)
9. Pylkin, M.D. (2025), "Housing fund of Ukraine in wartime conditions: analysis of the state and prospects for recovery", Ekonomika ta suspil'stvo, vypusk 80. doi: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-38>
10. Komersant Ukrain's'kyj (2025), "Housing prices in recent years have outpaced inflation, the dollar exchange rate, and wages", available at: <https://komersant.ua/tsiny-na-zhytlo-ostannimy-rokamy-vyperedyly-i-infliatsiiu-i-kurs-dolara-i-zarplaty/> (Accessed 14.05.2026)

Отримано редакцією журналу / Received: 15.05.26

Прорецензовано / Revised: 22.05.26

Дата публікації / Published: 26.05.26